

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/57/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1315215347
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1315215347.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Alexandry Hanusovej a JUDr. Romana Bolebrucha v právnej veci žalobkyně: A. R., A. X, A., zastúpenej Bartošík Šváby s.r.o, Plynárenská 7/A, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, zastúpenej Roman Kvasnica a partneri s.r.o., Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, o zaplatenie 7.522,55 eura s prísl., na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 19C/472/2015-119, zo dňa 17.5.2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni **p r i z n á v a** proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu v celkovej výške 7.522,55 eur a úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.8.2012 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.9.2012 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.10.2012 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.11.2012 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.12.2012 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.1.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.2.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.3.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.4.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.5.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.6.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.7.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.8.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.9.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % p.a. počnúc dňom 16.10.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % p.a. počnúc dňom 16.11.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % p.a. počnúc dňom 16.12.2013 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % p.a. počnúc dňom 16.1.2014 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % p.a. počnúc dňom 16.2.2014 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % p.a. počnúc dňom 16.3.2014 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % p.a. počnúc dňom 16.4.2014 do zaplatenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % p.a.

počnúc dňom 16.5.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,15 % p.a. počnúc dňom 16.5.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,15 % p.a. počnúc dňom 16.6.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,15 % p.a. počnúc dňom 16.7.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.8.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.9.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.10.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.11.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.12.2014 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.1.2015 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.2.2015 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.3.2015 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.4.2015 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.5.2015 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % p.a. počnúc dňom 16.6.2015 do zaplattenia z časti istiny vo výške 214,93 eur a zaplatiť jej náhradu trov konania za súdny poplatok vo výške 451 eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1.179,75 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobou z 15.7.2015 sa žalobkyňa domáhala od žalovanej zaplattenia 7.522,55 eura spolu s príslušným ročným úrokom z omeškania, za každý mesiac od 16.8.2012 do júna 2015 na tom skutkovom základe, že strany sporu uzavreli 17.2.1994 zmluvu o dôchodku nazvanú ako Zmluva o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s.“ (ďalej len „zmluva o dôchodku“). Na základe predmetnej zmluvy o dôchodku sa jej žalovaná v zmysle článku II. a III. zmluvy zaviazala vyplácať ako príjemkyni doživotne 6.475,- Sk (214,93 eura) mesačne, vždy k 15. dňu každého mesiaca až do jej dožitia a na jej účet; plnenie sa zaviazala vyplácať počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom začala príjemkyňa poberať starobný dôchodok, pričom vyplácanie plnenia malo skončiť mesiacom, ktorého sa príjemkyňa dožila. Žalovaná 26.10.2009 vypovedala predmetnú zmluvu o dôchodku dôvodiac tým, že využila zákonné právo podľa § 582 Občianskeho zákonníka. Podľa výpovede mala platnosť a účinnosť zmluvy o dôchodku skončiť ku koncu najbližšieho kalendárneho štvrtroka, t.j. 31.3.2010; žalovaná k 15.4.2010 už nevykonala žiadnu platbu v prospech žalobkyne.

3. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie zmluvou o dôchodku, Štatútom Podporného dôchodkového fondu Slovenskej štátnej sporiteľne, účinným od 1.7.1993, výpoveďou zo zmluvy z 26.10.2009. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že strany sporu 17.2.1994 uzavreli v zmysle § 842 Občianskeho zákonníka zmluvu o dôchodku, predmetom ktorej bolo doživotné plnenie žalovanou ako povinným v prospech žalobkyne vo výške 214,93 eura; odo dňa účinnosti predmetnej zmluvy žalovaná v prospech žalobkyne plnila. Dňa 26.10.2009 žalovaná v zmysle § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatnila voči žalobkyni výpoveď zo zmluvy o dôchodku, a to z dôvodu, že zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede. Rozsudkom konajúceho č. k. 17C/108/2010-108 zo dňa 12.6.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 1.10.2013, súd zaviazal žalovanú na zaplattenie sumy 214,93 eur s príslušenstvom titulom plnenia z predmetnej dôchodkovej zmluvy za mesiac apríl 2010 pri vyhodnotení námietok žalovanej v závere, že zmluva zo dňa 17.2.1994 nebola uzavretá na dobu neurčitú, preto výpoveďou zo dňa 26.10.2009 danú žalovanú v zmysle § 582 Občianskeho zákonníka nemohla zmluvu vypovedať a táto výpoveď je neplatná. Už v tomto konaní sa prvoinštančný i odvolací súd zaoberal a vyhodnotil i námietky vznesené žalovanou týkajúce sa nemožnosti plnenia pre rozpor so zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. o bankách“), § 27 ods. 8; § 116; § 119 ods. 3 a vyhodnotil ich ako nedôvodné. Rovnako aj v konaní sp. zn. 14C/217/2012, predmetom ktorého bolo žalované plnenie z totožnej Zmluvy o dôchodku za obdobie mesiaca máj 2010 až júl 2012 súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 14C/217/2012-105 zo dňa 10.10.2013, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6.11.2014. Aj v tomto konaní sa prvoinštančný i odvolací súd zaoberal a vyhodnotil námietky vznesené žalovanou týkajúce sa nemožnosti plnenia pre rozpor so zákonom o bankách, § 27 ods. 8; § 116; § 119 ods. 3 a vyhodnotil ich ako nedôvodné.

4. Zmluvu o dôchodku považoval za zmluvu uzatvorenú na dobu určitú, ktorú nie je možné vypovedať tak ako urobila žalovaná výpoveďou v zmysle ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože sa nejedná o zmluvu uzatvorenú na dobu neurčitú. Vzhľadom na to, že predmetnou žalobou sa žalobkyňa

domáha peňažného plnenia, pre posúdenie tohto nároku bolo potrebné opätovne sa prejudiciálne zaoberať platnosťou zmluvy, na základe ktorej si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok, ako i výpoveďou z tejto zmluvy danej žalovanou. K námietke žalovanej, že predmetná zmluva o dôchodku je zmluvou na dobu neurčitú, a preto ju bolo možné vypovedať v zmysle § 582 Občianskeho zákonníka uviedol, že trvanie právneho vzťahu bolo stranami sporu dohodnuté do okamihu úmrtia žalobkyne, teda do doby kedy nastane skutočnosť nezávisle od ich vôle. V tejto súvislosti ozrejmil, že § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť ukončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného zmluvou uzavretou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť alebo záväzok, a to jednostranným právnym úkonom, výpoveďou. Žalovaná výpoveďou z 26.10.2009, doručenou žalobkyňi, vypovedala zmluvu o dôchodku podľa § 582 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného bol súd prvej inštancie presvedčený, že zo strany žalovanej nebolo možné použiť toto ustanovenie na ukončenie právneho vzťahu založeného predmetnou zmluvou o dôchodku; podľa tohto ustanovenia možno vypovedať len zmluvu uzavretú na dobu neurčitú, akou predmetná zmluva o dôchodku bezpochyby nebola. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o dôchodku nebola uzavretá na dobu neurčitú, žalovaná nemohla zmluvu vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka, a preto považoval výpoveď zo zmluvy danú žalovanou za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka (odporuje zákonu). Žalovaná je preto naďalej povinná plniť žalobkyňi podľa zmluvy o dôchodku, ktorá je platná a účinná.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že sa nestotožnil s právnym názorom žalovanej o tom, že by plnenie zo zmluvy o dôchodku malo byť plnením bez poskytnutia protihodnoty alebo hospodársky neodôvodnené plnenie. Dôvodil, že poskytovanie dôchodku z dôchodkového fondu slovenskej sporiteľne bolo svojho času štandardným zamestnaneckým benefitom pre zamestnancov na niektorých pozíciách bankového manažmentu a predstavovalo vo svojej ekonomickej logike súčasť protihodnoty za hodnoty vytvárané zamestnancami počas trvania pracovného pomeru. Zo systematického zaradenia § 27 ods. 8 zákona o bankách v šiestej časti zákona s označením „požiadavky na podnikanie banky a pobočky zahraničnej banky“ mu vyplynulo, že predmetné ustanovenie sa týka podnikateľskej činnosti banky a nie právnych vzťahov netýkajúcich sa podnikania banky t.j., napríklad platenia dôchodku bývalej zamestnankyni na základe platne uzavretej zmluvy o dôchodku. Taktiež poukázal na § 116 zák. o bankách podľa ktorého nároky z právnych vzťahov vzniknutých pred účinnosťou zákona, t.j. pred rokom 2001 sa posudzujú podľa doterajších predpisov; zmluva o dôchodku, ktorá je predmetom žaloby, je zmluvou uzavretou pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a teda na nároky z nej vyplývajúce sa vôbec na zák. o bankách nevzťahuje. Z vyššie uvedených dôvodov považoval súd prvej inštancie nárok žalobkyne s poukazom na § 39, § 842, § 843, § 844, § 582 ods. 1, § 517 ods. 2, § 154 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a § 27 ods. 8, § 1, § 119 ods. 3 zák. o bankách za dôvodný a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyňi 7.522,55 eura. Žalovaná sa dostala do omeškania dňom uvedeným v návrhu ako deň, odkedy si žalobkyňa uplatnila svoj nárok, t.j. 16.8.2012, a preto súd prvej inštancie žalobkyňi priznal od tohto dátumu úrok z omeškania v príslušnej výške zákonného ročného úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z.z. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanej priznal ich náhradu.

6. Proti rozsudku podala žalovaná odvolanie a žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu zamietnuť. Súdu prvej inštancie vyčítala, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to konkrétne, že zmluvu o dôchodku posudzoval ako zmluvu, ktorá nezaväzuje žalovanú poskytovať hospodársky neodôvodnené plnenie. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie vec aj nesprávne právne posúdil. Poukázala na § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zák. o bankách a uviedla, že toto ustanovenie zakazuje banke pokračovať v určitých druhoch plnení, ktoré sú v rozpore so zákonom o bankách; § 27 ods. 8 zák. o bankách sa použije na zistenie druhov plnení, ktoré sú v rozpore s predmetným zákonom. S ohľadom na uvedené vyložila, že v rozpore so zákonom je taká činnosť banky, keď má banka poskytovať plnenie hospodársky neodôvodnené alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, t.j. predovšetkým bez protihodnoty (ako aj plnenie zo zmluvy o dôchodku). Poskytovanie plnenia, ktorého sa žalobkyňa domáha podanou žalobou je preto priamo zakázaná § 119 ods. 3 zák. o bankách. Vychádzajúc z uvedeného uviedla, že záväzok na plnenie zo zmluvy o dôchodku voči žalobkyňi zanikol, ak by predtým existoval, pretože plnenie zo zmluvy o dôchodku sa stalo nemožné v zmysle § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka; banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie. Napokon zdôraznila, že § 119 ods. 3 zák. o bankách sa neobmedzuje len na bankové činnosti; neobsahuje žiadne obmedzenie, čo do skúmania subjektov alebo čo do skúmania, či išlo o bankovú činnosť banky pri podnikaní, ale zakazuje plošne vykonávať činnosti v rozpore so zákonom o bankách od účinnosti tohto zákona. V rozpore s

uvedeným zákonom sú aj plnenia, ku ktorým sa banka nesmie zaviazat' v zmysle § 27 ods. 8 zák. o bankách (plnenie hospodársky neodôvodnené alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote). Nesúhlasila s právnym názorom súdu prvej inštancie, že zmluvu o dôchodku nie je možné vypovedať, keď zmluva o dôchodku sa vyznačuje neurčitou dobou trvania a nie je nikdy uzavretá na dobu určitú. Poukázal na komentáre k Občianskemu zákonníku, ktoré vnímajú zmluvu o dôchodku ako zmluvu charakterizovanú dobou neurčitou.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Nestotožnila sa s tvrdením žalovanej o údajnej nesprávnej aplikácii zákona o bankách. Z doslovného gramatického výkladu § 1 zák. o bankách vyplýva, že predmetný zákon nereguluje všetky vzťahy súvisiace so vznikom, riadením, podnikaním a zánikom bánk, ale len niektoré, s cieľom bezpečného fungovania bankového systému. Zo systematického výkladu zaradenia § 27 ods. 12 (predtým § 27 ods. 8) do 6. časti zákona o bankách s názvom „Požiadavky na podnikanie banky a pobočky zahraničnej banky“ vyplýva, že zákonodarca nemal v úmysle zakázať bankám uzavieranie akýchkoľvek zmlúv (aj zmlúv s vlastnými zamestnancami, ktorých predmetom je plnenie ako realizácia sociálnej politiky zamestnávateľa voči zamestnancom), ale len tých zmlúv, ktoré vyslovene súvisia s podnikateľskou činnosťou banky. Na podporu uvedeného poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.2.2014, sp. zn. III. ÚS 103/2014. V nadväznosti na uvedené uviedla, že jej nárok nie je nárokom, ktorý vznikol v rámci vykonávania podnikateľskej činnosti žalovanej, či v rámci činnosti žalovanej vo vzťahu k jej klientom, ale je to nárok v rámci vzájomného vzťahu medzi žalovanou a jej bývalým zamestnancom (žalobkyňou). Tvrdenie žalovanej, že predmetná zmluva o dôchodku zanikla z dôvodu dodatočnej nemožnosti plnenia, považovala za nepravdivé a bez opory v zákone zák. o bankách; poskytovanie plnenia z podporného dôchodkového fondu nespadá pod podnikateľskú činnosť banky, a preto ako také nie je v zmysle § 27 ods. 12 zák. o bankách zakázané. Taktiež poukázala na to, že v zmysle § 116 zák. o bankách sa nároky, ktoré vznikli do účinnosti tohto zákona spravujú podľa vtedajších právnych predpisov; právnym predpisom upravujúcim oprávnenie žalovanej zriadiť podporný dôchodkový fond bolo nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej republiky č. 577/1990 Zb., ktoré už v súčasnosti nie je platné. Záverom uviedla, že argumentáciu žalovanej považuje za účelovú obranu s cieľom vyhnúť sa plneniu jej povinností vyplývajúcich zo zmluvy o dôchodku.

8. O odvolaní žalovanej proti napadnutému rozsudku odvolací súd rozhodoval po nadobudnutí účinnosti zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a to s poukazom na § 470 ods. 1 C.s.p. v zmysle ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil 27.7.2017 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 C.s.p.).

10. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil, pretože je vecne správny a nakoľko sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p.).

11. Odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že na právny vzťah založený medzi stranami sporu zmluvou o dôchodku nemožno aplikovať zákon o bankách, a teda ani ustanovenie § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou z dôvodu, že tento zákon sa netýka vzťahov upravených predmetnou zmluvou o dôchodku, t.j. interných vecí banky ako zamestnávateľa a jej zamestnanca. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v súvislosti s námietkou neaplikovania ustanovení § 27 ods. 8 (účinného v čase, keď žalobca prestal plniť zo zmluvy o dôchodku) a § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zák. o bankách a následne § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uvádza, že zo zaradenia § 27 ods. 8 (teraz § 27 ods. 12) zák. o bankách v šiestej časti zákona upravujúcej „požiadavky na podnikanie banky“ vyplýva, že sa vzťahuje na „bankovú činnosť“ (§ 2 ods. 1 a 2 zák. o bankách), prípadne na iné činnosti, ktoré smie banka vykonávať pre iného v súvislosti s jej prevádzkou (§ 2 ods. 10 zák. o bankách). Pokračovanie v takejto činnosti (t.j. nie v poskytovaní plnenia z predmetnej zmluvy), ktorá by bola v rozpore s § 27 ods. 8 zák. (teraz § 27 ods. 12) o bankách, sa stalo nadobudnutím účinnosti tohto zákona nemožným (§ 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zák. o bankách). Odhliadnuc od skutočnosti, že v posudzovanej veci nemožno aplikovať zákon o bankách

(interné vzťahy medzi bankou a jej zamestnancami, resp. bývalými zamestnancami, nespádajú do okruhu pôsobnosti tohto zákona) neobstojí námietka žalovanej, že plnenie podľa zmluvy o dôchodku je v rozpore so zákonom o bankách z dôvodu, že je hospodársky neodôvodneným plnením a plnením bez akejkoľvek poskytovanej protihodnoty. V predmetnej veci totiž žalovaná vystupovala ako zamestnávateľ vo vzťahu ku svojej dlhoročnej zamestnankyni odchádzajúcej do dôchodku a obsahovou náplňou zmluvného vzťahu bolo poskytnutie sociálnej výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na podporu zabezpečenia životnej úrovne, ktorú zamestnanci dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity. Vzhľadom na uvedené nemožno konštatovať, že by žalovaná mala plniť hospodársky neoprávnene a bez protihodnoty zo strany žalobkyne, keď vytvorenie podporného dôchodkového fondu bolo výrazom ohodnotenia dlhoročnej vernosti zamestnancov (žalobkyne) voči zamestnávateľovi (žalovanej), a teda vznik fondu na základe Podnikovej kolektívnej zmluvy na rok 1993 predstavoval spätnú väzbu vo vzťahu ku kvalite práce zamestnancov. Predmetnú zmluvu žalovaná neuzatvárala ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti a nešlo ani o vzťah banky s klientom; v zmysle vyššie uvedeného preto plnenie z tejto zmluvy nemohlo byť zakázané podľa § 27 ods. 8 (teraz § 27 ods. 12) v spojení s § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zák. o bankách.

12. Odvolací súd ďalej uvádza, že zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu je z právneho hľadiska zmluvou o dôchodku podľa § 842 až § 844 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorých zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku. Ide o zmluvu aspoň medzi dvoma osobami, t.j. medzi osobou, ktorá sa zaväzuje vyplácať dôchodok, a osobou, ktorej sa dôchodok bude vyplácať. Právo na vyplácanie dôchodku je síce časovo určené, ale nie je obmedzené určitým vopred a konkrétne vymedzeným časom trvania, preto môže ísť o právo na poskytovanie dôchodku doživotne, alebo na inak obmedzený čas neurčitého trvania (obmedzenie na určitý čas, napríklad na 10 rokov, tu neprichádza do úvahy). Odvolací súd vychádza z toho, že trvanie zmluvy o dôchodku je ohraničené právnou skutočnosťou. V prípade doživotne určenej doby je touto rozhodujúcou právnou skutočnosťou smrť fyzickej osoby. Skutočnosť, že takto určená doba má neurčité trvanie, je logická, keďže nie je možné v čase uzatvorenia zmluvy dopredu vedieť, kedy poberateľ dôchodku zomrie. Zákonodarca v ustanoveniach o zmluvách dôchodku nepracuje so slovom smrť, ale uvádza, že zmluva o dôchodku sa môže uzavrieť na doživotne, alebo inak určenú dobu neurčitého trvania. Vymedzenie doby trvania zmluvného vzťahu k udalosti, o ktorej je isté, že v budúcnosti nastane (ako v prípade smrti), nie je však možné považovať za neurčité a nezakladá zmluvný vzťah na dobu neurčitú, je z neho zrejmé, že je určený začiatok trvania tohto zmluvného vzťahu ako aj jeho koniec (ohraničený smrťou), a zrejmé nie je len to, kedy k nemu dôjde. Zo žiadneho pozitívneho práva totiž nemožno vyvodiť, že by dojednanie právneho pomeru na dobu určitú muselo byť vymedzené konkrétne uvedeným dátumom, alebo dokonca presnejším časovým určením. Je vecou účastníkov zmluvy ako vyjadria svoju súhlasnú vôľu obmedziť výkon práv a povinností z dojednanej zmluvy na dobu určitú. Zmluva o dôchodku uzatvorená na doživotne určenú dobu, ako aj určenú dobu neurčitého trvania, je vždy zmluvou na dobu určitú. Vymedzením povinnosti plniť doživotne zmluvné strany prejavili vôľu byť takouto zmluvou viazané a to až do smrti osoby oprávnenej na prijatie plnenia z tejto zmluvy (smrť fyzickej osoby z právneho aspektu je objektívne zistiteľná buď na základe úmrtného listu, v ktorom je určený deň úmrtia, alebo súdnym rozhodnutím o vyhlásení za mŕtveho, v rozhodnutí ktorom je uvedený deň, ktorý platí za deň smrti nezvestného, prípadne deň, ktorý nezvestný neprežil). Uvedenému právnemu záveru, že zmluvu o dôchodku je možné dohodnúť buď doživotne, teda do okamihu smrti, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom nasvedčuje aj charakter a účel predmetnej zmluvy, ktorou žalovaná sledovala zabezpečenie sociálnej starostlivosti o zamestnankyňu odchádzajúcu do dôchodku, s úmyslom poskytnutia výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na subvenciu životnej úrovne, ktorá je oproti príjmu dosahovanému počas produktívneho veku zamestnanca výrazne znížená a teda nepredpokladá sa možnosť jednostrannej výpovede. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva nebola uzavretá na dobu neurčitú, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalovaná ju nemohla vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka. S poukazom na správne vyhodnotenie zákonných kritérií pre priznanie nároku žalobkyne vyplývajúceho z predmetnej zmluvy o dôchodku neboli skutočnosti uvádzané žalovanou v odvolaní ďalej spôsobilé zmeniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyni priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mala vo veci plný úspech.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).